Rok II. Nr. 11.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO ŁÓDZKIEGO

ORGAN RADY SZKOLNEJ OKRĘGOWEJ ŁÓDZKIEJ

Łódź, dnia 20 listopada 1928 r.

TREŚĆ:

Prenumerata roczna wynosi 6 złotych Numer pojedyńczy 60 groszy. Należność wpłacać należy wyłącznie na konto czekowe P. K O Nr. 65312 (Rada Szkolna Okręgowa Łódzka w Łodzi).

Warunki umieszczania ogłoszeń: Cała str. na 120 zł Pół str. 65 zł. Ćwierć str. 35 zł.
Ogłoszenia umieszcza się po zapłaceniu zgóry przypadającej należności.
Adres Redakcji i Administracji: Łódź, ul. Piotrkowska 104, Kuratorjum O S. Ł.

143

OKÓLNIK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 11 października 1928 r. Nr. I. 11882/28

w sprawie wyborów delegatów do Rad Szkolnych Powiatowych i Rad Szkolnych Okręgowych.

Wobec często wyłaniających się wątpliwości Ministerstwo wyjaśnia, że przewidziane w obowiązujących przepisach prawo nauczycieli do wyboru delegatów do Rad Szkolnych Powiatowych winno być wykonywane w zasadzie na zwoływanych w tym celu przez Kuratorjum Okręgu Szkolnego konferencjach wyborczych.

O ile jednak w danym okresie Kuratorjum urządza urzędową konferencję nauczycieli szkół danej kategorji z innych względów, niema oczywiście przeszkody, aby na tej konferencji dokonany został również wybór delegatów do Rady Szkolnej Powiatowej. W takim razie jednym z punktów porządku dziennego, zawczasu podanego do wiadomości wszystkich uprawnionych nauczycieli, będzie: Wybór delegata (ów) do Rady Szkolnej Powiatowej. Zaznacza się, że urządzanie takich urzędowych konferencyj jest możliwe tylko wówczas, gdy Kuratorjum dysponuje odpowiedniemi funduszami.

Jeżeli natomiast wybór delegatów do Rady Szkolnej Powiatowej nie może nastąpić na zwołanej w innych celach urzędowej konferencji, wyznaczy Kuratorjum Okręgu Szkolnego termin i miejsce konferencji wyborczej, zwołanej dla wyboru delegatów do Rady Szkolnej Powiatowej, co poda do wiadomości wszystkich zainteresowanych nauczycieli.

Udział nauczycieli w konferencjach (zjazdach) wyborczych nie jest obowiązkowy. Nauczyciele, biorący udział w tych konferencjach, nie mają prawa do zwrotu ze Skarbu Państwa diet i kosztów podróży.

Również nie jest obowiązkowy udział w zjazdach wyborczych, mających dokonać wyboru członków Rad Szkolnych Okręgowych z pomiędzy nauczycieli szkół powszechnych, seminarjów nauczycielskich, szkół średnich ogólnokształcących i szkół zawodowych, wobec czego uczestnicy tych zjazdów nie mają również prawa do zwrotu diet i kosztów podróży.

Za Ministra (—) Sł. Czerwiński
Podsekretarz Stanu

Do P. P. Inspektorów Szkolnych oraz Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych, seminarjów nauczycielskich i ochroniarek w Okręgu.

Kuratorjum podaje powyższe rozporządzenie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do wiadomości i stosowania.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Dr. A. Ryniewicz.

K. O. S. Ł. Nr. 0.3690/28
19 października 1928 r.

144

OKÓLNIK
Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
z dnia 6 listopada 1928 r. Nr. II. 16557
w sprawie odczytu o Czechosłowacji.

Czechosłowacja — podobnie jak Polska — obchodzi w bieżącym roku święto dziesięciolecia niepodległości. Wobec tego, że w szkołach czechosłowackich będą wygłoszone odczyty, poświęcone Polsce, w dniu naszego święta dziesięciolecia, t. j. dnia 11 listopada b. r., polecam Kuratorjum, by zarządziło również wygłoszenie odczytów o Czechosłowacji w polskich szkołach. Odczyt taki należy wygłosić w drugiej połowie miesiąca listopada b. r. dla młodzieży wyższych klas szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych i seminarjów nauczycielskich. Odczyty wygłoszą nauczyciele historji.

W odczycie, trwającym około 20 minut, należałoby przedewszystkiem zwrócić uwagę na to, że dziesiąta rocznica powstania niezależnego Państwa Czechosłowackiego przypadła na dzień 28 października b. r., przed dziesięciu bowiem laty odzyskał naród czeski po ukończeniu wojny światowej swoją polityczną niepodległość, utraconą przed 300 laty w bitwie pod Białą Górą.

Dnia 27 października 1918 r. ostatni austrjacko-węgierski minister spraw zagranicznych, Andrassy, wystosował do rządów koalicyjnych notę, w której rząd wiedeński proponował zawarcie pokoju, oświadczając równocześnie, iż gotów jest uznać bez zastrzeżeń aspiracje narodowe Czechów, Słowaków i Jugosłowian. Treść tej noty rozplakatowano w Pradze dnia 28 października 1918 r. Ludność stolicy przyjęła to orędzie jako dowód powstania niepodległego Państwa Czechosłowackiego. Wśród żywiołowego entuzjazmu nastąpiło jeszcze tego samego dnia opublikowanie orędzia praskiego Komitetu Narodowego, proklamującego stworzenie samodzielnej Republiki Czechosłowackiej.

Następnie należałoby zwrócić uwagę w odczycie na stosunki polsko-czeskie w ciągu wieków (Dąbrówka, św. Wojciech, ożywione stosunki kulturalne od chwili założenia uniwersytetu w Pradze, stosunki kulturalne i polityczne w okresie wojen husyckich, udział Czechów w bitwie pod Grunwaldem, dwaj królowie z rodu Jagiellonów na tronie czeskim — Władysław i syn jego Ludwik, wielki pedagog czeski Jan Amor Komensky (1592—1670), który przebywał długie lata w Polsce).

Odczyt można zakończyć obrazem życia kulturalnego, społecznego i gospodarczego dzisiejszej Czechosłowacji, przyczem szczególniejszą uwagę należałoby zwrócić na rozwój szkolnictwa, na rozkwit życia literackiego i artystycznego, na gospodarcze postępy, na rozwój oszczędności w szerokich masach ludowych (Czechosłowacja ma w bieżącym roku 30 miljardów koron czeskich oszczędności na 14 miljonów mieszkańców).

Materjałów do odczytów mogą dostarczyć książki: Lernego i Dresslera „Republika Czechosłowacka" (książka wyd. w Poznaniu w 1923 roku) i „Czechosłowacja", praca zbiorowa, zawierająca artykuły najwybitniejszych czechosłowackich specjalistów, wydana w Warszawie w 1925 r.

Za Ministra (—) Sł. Czerwiński
Podsekretarz Stanu.

Do Dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych, seminarjów nauczycielskich i ochroniarek w Okręgu.

Podając do wiadomości powyższe rozporządzenie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, polecam zastosować się do zawartych w niem postanowień.

Odczyty o Czechosłowacji wygłosić należy w terminie do końca listopada r. b.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Dr. A. Ryniewicz.

K. O. S. Ł. Nr. 0.3896/28
12 listopada 1928 r.

145

PROTOKÓŁ
posiedzenia Rady Szkolnej Okręgowej Łódzkiej z dnia 29 października 1928 r.

Porządek dzienny:

1. Odczytanie protokółu poprzedniego posiedzenia.
2. Komunikaty:
   a) O przekazaniu niektórych spraw kompetencji Kuratorów Okręgów Szkolnych.
   b) O przejęciu nadzoru nad szkolnictwem zawodowem w Okręgu Szkolnym Łódzkim.
   c) O najważniejszych postulatach szkolnictwa powszechnego.
   d) O najważniejszych postulatach szkolnictwa średniego.
   e) O wprowadzeniu tytułem próby nauki systemem daltońskim w jednem z gimnazjów państwowych.
   f) O uczczeniu rocznicy 10-lecia niepodległości Państwa Polskiego.
3. Sprawy personalne.
4. Wolne wnioski.

Posiedzenie otworzył Pan Kurator Okręgu Szkolnego Łódzkiego Dr. Antoni Ryniewicz, Przewodniczący Rady Szkolnej Okręgowej Łódzkiej, odczytując listę obecnych.

Na posiedzenie nie przybyli: J. E. Ks. Biskup Tymieniecki, Wicewojewoda P. Stanisław Lewicki, Ks. Kanonik Mężycki, P. Tadeusz Szaniawski, P. Franciszek Obrębski, P. Reinhold Klimm, P. Czesław Bagieński (uspraw.), P. Dr. Stanisław Więckowski, P. Dr. Antoni Tomaszewski. Dr. Bolesław Fichna i P. Edward Heiman.

Porządek obrad przyjęto i uzupełniono, wstawiając punkt g: Sprawa Wystawy Krajowej.

Protokół poprzedniego zebrania przyjęto. Przed przystąpieniem do obrad P. Przewodniczący zwraca się z zapytaniem do Rady Szkolnej Okręgowej, czy protokóły posiedzeń mają być pisane przez urzędnika Kuratorjum, czy przez wybranego sekretarza? Rada Szkolna Okręgowa zdecydowała, iż protokóły powinny być pisane przez sekretarza, wybranego z pośród członków Rady Szkolnej Okręgowej.

Komunikaty:

Punkt a referuje P. Dr. Henryk Śmietana. odczytując rozporządzenie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, zawarte w Nr. 10 Dz. U. Min. W. R. i O. P. z roku 1928.

Punkt b referuje P. Dyrektor Smalczyński, podając do wiadomości stan szkolnictwa zawodowego, które zostało ponownie zorganizowane przy Kuratorjum Łódzkiem.

W związku z punktem b odczytano pismo, skierowane do Prezesa Rady Szkolnej Okręgowej, podpisane przez inżyniera Świętochowskiego, a dotyczące żydowskiej szkoły rzemieślniczej w Kaliszu.

Po dokładnem zapoznaniu się ze sprawą i po wysłuchaniu zdania wizytatora szkół zawodowych Rada Szkolna Okręgowa wypowiedziała opinję, iż z powodu braku warsztatów, nieodpowiedniego lokalu i niskiego poziomu naukowego, żydowska szkoła rzemieślnicza w Kaliszu powinna być zamknięta.

Punkt c referuje P. Wizytator Pfajfer. W przemówieniu swem ujmuje palącą kwestję nauczania robót, związaną z wykonaniem programu, a trudną do zrealizowania z powodu braku warsztatów i odpowiednich narzędzi. Referent powołuje się na Deweya, Kerschensteinera i innych pedagogów, którzy utrzymują, iż roboty ręczne są niezmiernie pożyteczne, gdyż kształcą uwagę, wyobraźnię, uczą porządku, systematyczności i dają to zadowolenie, że uczeń może zrealizować swoją myśl, może sam coś wykonać. Pan Wizytator Pfajfer zgłasza wniosek zakładania centralnych pracowni robót i zwraca się do członków Rady Szkolnej Okręgowej, ażeby myśl tę popularyzowali na swoich terenach pracy i dążyli do tego, ażeby wszędzie, gdzie są odpowiednie warunki lokalne, powstawały centralne pracownie robót.

Punkt d referuje P. Naczelnik Czapczyński. Referent zwraca uwagę na zmniejszenie się frekwencji zwłaszcza wśród uczniów-katolików szkół średnich i na zmniejszenie się liczby szkół średnich, których na terenie województwa łódzkiego jest w bieżącym roku już tylko 76.

Natomiast według zdania referenta wieczorne szkolnictwo średnie rozrasta się, co dowodzi, iż wobec konieczności pracy zawodowej dorośli (powyżej 18 lat) chętnie dokształcają się w godzinach wieczornych.

Również referent stwierdza, iż poziom szkół powszechnych znacznie się podniósł, gdyż w b. roku szkolnym zdało do państwowych szkół średnich 51% abiturjentów szkół powszechnych, a do prywatnych szkół średnich 75% abiturjentów szkół powszechnych.

Punkt e referuje P. Wizytator Oziębły. Nauczanie systemem daltońskim wprowadzone zostało tytułem próby w żeńskiem gimnazjum państwowem i w żydowskiem gimnazjum żeńskiem.

System daltoński ma być stosowany narazie w niektórych tylko klasach, nie będzie również stosowany do wszystkich przedmiotów. Pan Wizytator Oziębły w referacie swym podaje historję powstania systemu daltońskiego, który w ciągu 8 lat swego istnienia przyjął się poza Ameryką, w Anglji, Niemczech i Japonji.

W Polsce do września b. r. systemem daltońskim prowadzono lekcje w seminarjum żeńskiem w Chełmie.

Punkt f referuje P. Radca Wex, informując Radę Szkolną Okręgową, w jaki sposób Kuratorjum Łódzkie postanowiło obchodzić rocznicę 10-lecia niepodległości.

Z racji tej uroczystości odbędą się obchody w szkołach oraz pochód młodzieży szkół średnich i powszechnych przez ulice miasta.

Pozatem w niektórych szkołach średnich będą odegrane utwory sceniczne, opracowane przez młodzież tych szkół.

Omawiano sprawę Wystawy Krajowej w Poznaniu i wyłoniono specjalny komitet, który będzie się zajmował sprawami wystawy i informował o tem Radę Szkolną Okręgową.

W skład Komitetu weszli P. Dyr. Michejda i Ks. Kanonik Kabata.

Pan Kurator wprowadza obecnie na porządek dzienny odczytanie sprawozdania Komisji Rewizyjnej. Ze sprawozdania wynika, że Komisja Rewizyjna zbadała księgi wpływów i wydatków Rady Szkolnej Okręgowej Łódzkiej i znalazła je w należytym porządku.

Protokół Komisji Rewizyjnej dołączony został do protokółu Rady Szkolnej Okręgowej.

Rada Szkolna Okręgowa uchwaliła następujące wnioski:

1) Dziennik Urzędowy Kuratorjum powinni otrzymywać wszyscy członkowie Rady Szkolnej Okręgowej.
2) Zwołać konferencję z przedstawicielami prasy w celu skłonienia ich do niezamieszczania w prasie artykułów, podrywających autorytet szkoły i nauczycielstwa, jak również artykułów, szerzących demoralizację wśród młodzieży szkolnej.
3) Zwrócić się do Wydziałów Powiatowych z prośbą o wstawianie do budżetów samorządowych odpowiednich kwot na cele oświaty pozaszkolnej.
4) Posiedzenia Komisyj powinny być zwoływane przynajmniej na tydzień przed plenarnem posiedzeniem Rady Szkolnej Okręgowej.
5) Rada Szkolna Okręgowa uchwala prosić Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego o uzgodnienie terminu wydawania świadectw z ukończenia 7-klas. szkoły powszechnej z terminem egzaminów wstępnych do szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i szkół zawodowych.

W poufnej części obrad Rada Szkolna Okręgowa wyraziła swą opinję w sprawie przeniesienia 4 osób personelu nauczycielskiego na inne stanowiska służbowe.

146

ZMIANY

w składzie osobowym Rady Szkolnej Okręgowej Łódzkiej.

W składzie osobowym Rady Szkolnej Okręgowej Łódzkiej (Dz. Urz. K. O. S. Ł. Nr. 5 z r. 1928, poz. 69) zaszły następujące zmiany:

Na miejsce członków PP. D-ra Stefana Kopcińskiego, Artura Kopacza i Inż. Edwarda Świętochowskiego, którzy wyprowadzili się poza granice Okręgu Szkolnego Łódzkiego, w skład Rady Szkolnej Okręgowej Łódzkiej weszli:

1) P. Czesław Bagieński, jako delegat Łódzkiej Rady Szkolnej Miejskiej, 2) P. Dr. Konstanty Lidmanowski, jako delegat Rady Szkolnej Powiatowej w Słupcy, oraz 3) P. Leon Suski, dyrektor Szkoły Handlowej P. M. S. w Wieluniu, jako przedstawiciel szkół zawodowych.

147

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 27 października 1928 r. Nr. O. 3954/28

do P. P. Inspektorów Szkolnych, Dyrekcyj szkół średnich, ogólnokształcących, zawodowych, seminarjów nauczycielskich i ochroniarek oraz Kierownictw szkół powszechnych w Okręgu w sprawie krzewienia idei oszczędności w szkołach.

Nawiązując do okólnika Kuratorjum z dnia 13. 9. 28 Nr. 0.3259/28, wydanego w związku z okólnikiem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 3. 9. 28 Nr. O. Prez. 5170/28 (Dz. Urz. K. O. S. Ł. Nr. 9, poz. 117), Kuratorjum podaje do wiadomości, że przy Robotniczym Banku Spółdzielczym w Łodzi (ul. Piotrkowska 261) istnieje „Koło Ciułaczy", które, pozostając w ścisłej łączności z „Komitetem Krzewienia Oszczędności w szkole", złożonym z przedstawicieli Rady Szkolnej Miejskiej, Inspektoratu Szkolnego i Nauczycielstwa, już od roku 1925 w sposób praktyczny prowadzi akcję krzewienia oszczędności wśród młodzieży szkolnej na terenie miasta Łodzi. Uczniowie otrzymują od Banku odpowiednie kartoniki, na które nalepiają specjalne znaczki, zakupywane u nauczycieli po groszy 10, 20, 50 lub zł. 1.—. Kartoniki, zapełnione znaczkami, zwraca się do Banku, który zapisuje odpowiednią kwotę na rachunek oszczędności danego ucznia. Od tej chwili wpłacone pieniądze podlegają oprocentowaniu.

Z przedstawionego sprawozdania wynika, że:

w roku szkolnym 1925/6 należało do „Koła" 8 szkół z 2300 uczniami, którzy złożyli zł. 1,730.60,

w roku szkolnym 1926/7 należało do „Koła 13 szkół z 4375 uczniami, którzy złożyli zł. 4,446.20,

w roku szkolnym 1927/8 należało do „Koła" 23 szkół z 9605 uczniami, którzy złożyli 18,824.50. Razem zł. 25,001.30.

Powyższe zestawienie wykazuje, że akcja Robotniczego Banku Spółdzielczego rozwija się pomyślnie i że liczba młodzieży, rozumiejącej potrzebę oszczędności, stale wzrasta.

Zachęcony dotychczasowem powodzeniem Robotniczy Bank Spółdzielczy w porozumieniu z Komitetem Krzewienia Oszczędności w szkole ustanowił 5 nagród po 50 złotych dla tych uczniów (enic), którzy (re), ciułając systematycznie, będą posiadali (ły) po trzech latach przynajmniej 100.— złotych oszczędności. Nagrody będą przyznawane w miesiącu wrześniu każdego roku. Jednocześnie szkoła, która w danym roku szkolnym najbardziej wyróżni się w dziedzinie krzewienia oszczędności wśród swoich uczniów, otrzyma od Banku odznaczenie w postaci dyplomu uznania.

Kuratorjum z uznaniem przyjęło do wiadomości powyższe poczynania i działalność Robotniczego Banku Spółdzielczego i Komitetu Krzewienia Oszczędności w szkole i nie wątpi, że Dyrekcje i Kierownictwa szkół oraz P. P. Inspektorowie Szkolni, mając żywy przykład niezwykle prostego, a mimo to bardzo celowego sposobu zaprawiania młodzieży do rozumnej oszczędności, zechcą propagować i spopularyzować ideę oszczędności w szkołach oraz zachęcać młodzież do lokowania pieniędzy w P. K. O., w Robotniczym Banku Spółdzielczym w Łodzi, albo też w innych tego rodzaju instytucjach.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Dr. A. Rynie wicz.

148
OKÓLNIK
Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 29 października 1928 r. Nr. O. 3583/28

do P. P. Inspektorów Szkolnych, Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych, seminarjów nauczycielskich i ochroniarek oraz do ogółu Nauczycielstwa w Okręgu

w sprawie zakładu dla funkcjonarjuszów państwowych „Ustronie" w powiecie kępińskim.

Na zasadzie okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 1928 r. Nr. Z. O. 2560/28 oraz okólnika Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi z dnia 18 października 1928 r. Nr. V. Zd. 5932/28 Kuratorjum podaje do wiadomości, że z dniem 1 lipca 1928 r. otwarty został zakład dla dzieci funkcjonarjuszów państwowych „Ustronie" w powiecie kępińskim (100 łóżek). 75% kosztów leczenia, co wynosi 4 zł. 50 gr. dziennie od osoby, pokrywa Skarb Państwa, resztę, t. j. 25%, funkcjonarjusz państwowy.

Bliższych informacyj co do liczby wolnych miejsc, dojazdu i t. p. udziela P. Starosta w Kępnie.

Uzdrowisko dla dzieci funkcjonarjuszów państwowych w Ustroniu założone jest w tym celu, by słabowitym dzieciom funkcjonarjuszów państwowych dać możność przebywania w warunkach zdrowotnych a wzmacniających je fizycznie.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Dr. A. Ryniewicz.

149
OKÓLNIK
Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 5 listopada 1928 r. Nr. O. 3780/28

do P. P. Inspektorów Szkolnych, Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych, seminarjów nauczycielskich i ochroniarek, Kierownictw publicznych szkół powszechnych oraz do ogółu Nauczycielstwa w Okręgu

w sprawie wnoszenia podań do Komisji Weryfikacyjnej przy Ministerstwie W. R. i O. P.

Na zasadzie zarządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 25-go października 1928 r. Nr. O. Prez. 6751/28 Kuratorjum zwraca uwagę, że w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 października 1928 r. Nr. 88, poz. 776, ogłoszone zostało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 września 1928 r. o utworzeniu Komisyj Weryfikacyjnych.

Zawiadamiając o powyższem, Kuratorjum zaznacza, że w myśl § 3 powołanego rozporządzenia podania, należycie udokumentowane (§ 4 rozp.), mogą być wnoszone w drodze służbowej do Komisji Weryfi-

kacyjnej przy Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego **najpóźniej do dnia 31 grudnia 1928 r.**

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Dr. A. Ryniewicz.

150

OKÓLNIK
Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 9 listopada 1928 r. Nr. O. 3716/28

do P. P. Inspektorów Szkolnych, Dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych, seminarjów nauczycielskich i ochroniarek, Kierownictw szkół powszechnych oraz do ogółu Nauczycielstwa w Okręgu

w sprawie podniesienia stanu zdrowotności i wyglądu kraju.

Nawiązując do okólnika tutejszego z dnia 29-go maja 1928 roku Nr. O.2226/28 (Dz. Urz. K. O. S. Ł. Nr. 6, poz. 84), podaję do wiadomości, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych okólnikiem z dnia 25 września 1928 r. Nr. Min. 1246/zdr./28/1 wydało szereg nowych zarządzeń, zmierzających do podniesienia zdrowotności i wyglądu kraju.

W okólniku tym Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podkreśla przedewszystkiem fakt, że półtoraroczna praca nad podniesieniem zdrowotności i wyglądu kraju (od marca 1927 r. do września 1928 r.) przyniosła widoczne rezultaty, czego dowodem może służyć ogólna poprawa stanu sanitarnego miast, ogólne wzmocnienie stanu zadrzewienia (w szczególności zaś na szosach i drogach), podniesienie wyglądu urzędów państwowych, a wreszcie chociażby ten fakt, iż 80% domów w miastach, a 60% na wsiach zaopatrzonych jest w ustępy, 60% zaś domów w miastach posiada nakryte śmietniki. Cyfry te, aczkolwiek jeszcze o wiele niedostateczne, wskazują jednak na to, że antysanitarna bierność ludności została przełamana i pod tym względem pierwszy etap rozpoczętej pracy został pomyślnie zakończony.

Dalsze etapy polegać muszą nietylko na utrzymaniu, umacnianiu i utrwalaniu rzeczy dokonanych i zdobytych w dziedzinie podniesienia zdrowotności i wyglądu kraju, ale i na stopniowem opanowywaniu i zdobywaniu w tej dziedzinie nowych wartości.

Dla przeprowadzenia tego zadania Ministerstwo Spraw Wewnętrznych ustaliło plan działania, którego wykonanie musi być zakończone do dnia 1 grudnia 1929 r. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych rzuciło przytem nowe hasło, a mianowicie: „Wyjść z pracą na wieś". Celem tego hasła jest konsekwentna, niestrudzona i nieustępliwa praca w tym kierunku, by wygląd wsi uległ stanowczej i widocznej zmianie ku lepszemu.

Nakreślony przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych plan działania przedstawia się w ogólnych zarysach, jak następuje:

1. Przeprowadzić w miastach budowę ustępów publicznych, dla domów zaś nie posiadających dziedzińców — ustępów zbiorowych. Za wszelką cenę doprowadzić do tego, by w każdej szkole był ustęp i aby ustęp ten był higjenicznie urządzony i utrzymany.

Na wsiach rozpocząć propagandę, mającą na celu przyzwyczajenie ludności do stałego korzystania z wybudowanych ustępów.

2. Spowodować, by śmietniki w podwórzach domów były nakryte i zamknięte. Obecna ilość nakrywanych śmietników jest niedostateczna.

3. Usunąć brud z podwórz w miastach i wsiach: podwórza domów w miastach muszą być stale oczyszczane i zamiatane. Nawóz winien być składany w specjalnie na ten cel wyznaczonem gnojowisku, oddzielonem od reszty podwórza. Studnie **obowiązkowo** muszą być nakryte.

Należy zorganizować za pośrednictwem szkół propagandę nakrywania studzien.

4. Aczkolwiek w wyglądzie urzędów państwowych nastąpiło znaczne polepszenie, niemniej jednak należy w dalszym ciągu prowadzić w tym kierunku jak najintensywniejszą akcję.

Wygląd urzędu państwowego — a więc i szkoły musi stać się wzorem czystości i porządku, a nadto powinien odpowiadać wymaganiom estetyki.

5. Akcję zadrzewienia dróg, miast i wsi należy wzmocnić, przyczem w pierwszym rzędzie należy dążyć do sadzenia drzew owocowych oraz morwy białej.

6. Pilnować stale, by rynki, targowiska, domy kąpielowe, hotele i restauracje utrzymywane były we wzorowej czystości.

Place targowe i rynki muszą być wybrukowane, a w miastach wojewódzkich oraz liczących ponad 50 000 mieszkańców winny posiadać nawierzchnię asfaltową lub betonową. Nawierzchnie placów targowych należy zaopatrzyć w odpowiednie spadki dla odpływu wód opadowych i ścieków.

Budki i stragany na placach targowych i rynkach muszą mieć estetyczny wygląd i być pomalowane.

7. Doprowadzić do tego, by wszystkie domy mieszkalne w kraju (w miastach i wsiach) były od ulicy i od podwórza otynkowane, względnie pomalowane, bielone lub licowane, przyczem tynkowanie i bielenie musi być powtarzane w miarę zabrudzenia się ścian, nie rzadziej jednak niż raz do roku. W wyjątkowych wypadkach, gdy zewnętrzne bielenie lub tynkowanie niezgodne byłoby ze stylem mieszkalnego domu i mogłoby go pozbawić swoistego charakteru (dotyczy to np. góralskich domów, których piękno polega między innemi na uwydatnieniu belkowania), można zezwolić na pokostowanie, względnie impregnowanie lub pomalowanie domu klejową farbą, odpowiednio zabarwioną.

Wszystkie ogrodzenia w miastach muszą być pomalowane lub otynkowane. Należy propagować, by ogrodzenia we wsiach, przynajmniej od ulicy, były z żywopłotów.

8. Skierować wszelkie wysiłki ku temu, by oddymić i oczyścić ośrodki przemysłowe.

Doprowadzić do tego, by wszystkie budynki fabryk i zakładów przemysłowych były otynkowane lub pomalowane na kolor cegły, dziedzińce fabryczne nietylko utrzymywane schludnie, ale i upiększone roślinami pnącemi, krzewami i t. p., paleniska fabryczne i zakładów przemysłowych urządzone w sposób, zabezpieczający powietrze przed zanieczyszczeniem dymem z kominów i szkodliwemi dla zdrowia gazami.

9. Wszelkie ruiny, nie posiadające charakteru zabytkowego, oraz rumowiska muszą być usunięte z powierzchni kraju, a uzyskany stąd materjał, w razie niemożności natychmiastowego jego zużytkowania, porządnie na miejscu ułożony.

Podając powyższe do wiadomości, proszę P. P. Inspektorów Szkolnych, P. P. Dyrektorów (Przełożone) i P. P. Kierowników (czki) szkół oraz P. P. Nauczycieli (ki), aby na gruncie szkół, kursów oświaty pozaszkolnej oraz organizacyj społecznych i kulturalno-oświatowych zechcieli współpracować z władzami administracyjnemi w omówionej wyżej akcji oraz by troszczyli się o wzorowe utrzymanie porządku w urzędach i szkołach oraz dbali o estetyczny zewnętrzny wygląd tych instytucyj.

W szczególności szerokie pole działania otwiera się w tej dziedzinie dla P. P. Kierowników (czek) oraz P. P. Nauczycieli (lek), zatrudnionych w miejscowościach wiejskich. Nie wątpię, że Nauczycielstwo szkół powszechnych chętnie podejmie pracę, wymagającą niestrudzonego wysiłku, dla podniesienia zdrowotności i wyglądu kraju.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Dr. A. Ryniewicz.

151

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 15 listopada 1928 r. Nr. IO. 3982/28

do Dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych, seminarjów nauczycielskich, P. Inspektora Szkolnego i P. P. Nauczycielstwa na terenie miasta Łodzi

w sprawie uwag z powodu pochodów młodzieży szkolnej w dniach 9 i 10 listopada 1928 r.

Pragnę podzielić się z P. P. Nauczycielstwem wrażeniami, jakie pochody młodzieży szkolnej w dniu 9 i 10 listopada b. r. wywarły na mnie, jak i na wszystkich innych uczestników grupy oficjalnej, zebranej przy Mogile Nieznanego Żołnierza. Pochód sobotni przedstawiał się naprawdę okazale. Olbrzymia ilość młodzieży, niosącej las różnokolorowych sztandarów, tworzyła obraz imponujący. Poszczególne grupy szły przeważnie we wzorowym porządku; chłopcy, podnoszący dziarsko „czapki wlot", robili wrażenie bardzo miłe; uderzało jednak wszystkich, że w porównaniu z chłopcami, jeszcze lepiej i składniej przechodziły oddziały żeńskie. Z pewnym smutkiem trzeba podkreślić, że bardzo wielu chłopców, maszerując wprawdzie w równej linji i miarowym krokiem, przechodziło z plecami pochylonemi i głową opuszczoną.

Idąc na czele pochodu, nie mogłem osobiście stwierdzić, czy i jak młodzież śpiewała. Według opowiadania jednak osób postronnych niektóre szkoły, lecz coprawda mniej liczne, miały swym wesołym śpiewem bardzo podobać się publiczności. W każdym razie dany jest początek śpiewnym przemarszom młodzieży i spodziewam się, że w przyszłości przy podobnych pochodach śpiew będzie coraz większą odgrywał rolę.

O ile w całości pochód był zupełnie udany, to pod pewnym względem sprawił mi on zawód. Mianowicie nie zauważyłem większych wysiłków ze strony szkół, by w myśl moich wskazówek uczynić pochód barwnym. Był on, mimo licznych sztandarów, zbyt szary. Tylko niektóre szkoły uczyniły poważny wysiłek, by swoją grupę szkolną rozweselić i urozmaicić jasnemi kolorami ludowych strojów, barwnych wstęg i kwiatów. Na specjalne wyróżnienie zasługują następujące szkoły: Miejskie Seminarjum Nauczycielskie Męskie za charakterystyczną grupę kra-

kowskiego wesela; gimnazjum żeńskie p. H. Miklaszewskiej za piękną grupę łowicką; żeńska szkoła powszechna Nr. 8 za równie piękne motywy krakowskie; męska szkoła powszechna za rodzaj baldachimu z bibułek o kolorach narodowych; żeńskie gimnazjum p. C. Waszczyńskiej za oryginalny pomysł ustrojenia oddziału zielenią; gimnazjum „Kultura" za ciekawe przybranie wszystkich uczenic szkoły w różnobarwne wielkie kokardy.

Równocześnie stwierdzam, że podobne zalety, jak pochód sobotni, miał pochód młodzieży prywatnych szkół żydowskich, urządzony w dniu poprzednim. Powszechną uwagę zwracał staranny dobór wieńców z białych chryzantem, jednakowy dla wszystkich szkół.

Z przyjemnością jeszcze raz podkreślając, że oba pochody udały się, dziękuję Dyrekcjom i Kierownictwom szkół, jakoteż całemu P. P. Nauczycielstwu łódzkiemu za trud, poniesiony przy prowadzeniu pięknego pochodu, mającego tak wielkie wychowawcze znaczenie.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Dr. A. Ryniewicz.

152
OKÓLNIK
Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego
z dnia 10 listopada 1928 r. Nr. II. 5012/28
do Dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących w Okręgu w sprawie Wystawy Krajowej w Poznaniu.

W związku z Wystawą Krajową Kuratorjum poleca:

1. Dyrekcje szkół, które dotychczas nie odpowiedziały na okólnik z dnia 21. IX. 1928 r. Nr. II.4089/28, winny odwrotnie donieść, czy będą brały udział w obesłaniu wystawy.

2. Wystawa Okręgowa w Łodzi, jako przygotowanie do Wystawy Krajowej w Poznaniu, odbędzie się w dniach od 6 do 20 stycznia 1929 r.

3. Eksponaty zgłoszone należy nadsyłać w czasie między 1 a 15 grudnia 1928 roku do Dyrekcji Państwowego Gimnazjum żeńskiego im. E. Szczanieckiej w Łodzi, ul. Pomorska 16.

Eksponaty powinny być odpowiednio opakowane, zabezpieczone przed zniszczeniem, do eksponatów dołączony być winien spis rzeczy. Drugi spis należy przesłać Kuratorjum. Przesyłki winny być opłacone przez szkołę.

Przesyłka wybranych przez Komisję Ministerjalną eksponatów do Poznania odbędzie się również na koszt szkół.

4. Wszystkie Dyrekcje szkół bez względu na to, czy przesyłają inne eksponaty czy też nie, obowiązane są nadesłać do dnia 1 grudnia b. r. fotografje budynku (widok zewnętrzny), a nadto ważniejszych urządzeń i scen z życia szkolnego (lekcje, zebrania, gry, zabawy, zbiory szkolne i t. p.). Fotografje powinny być odzwierciadleniem życia, ruchu, a więc np. lekcja gimnastyki na boisku szkolnem lub na sali, lekcja przyrody w pracowni (uczniowie podczas ćwiczeń w laboratorjum), uczniowie u lekarza, u dentysty, zebranie samorządu, wycieczka. Unikać należy martwych, upozowanych grup.

Fotografje powinny być nalepione na karton biały, za szkłem, w ramach gładkich, koloru średniociemnego dębu. Wielkość fotografji powin-

na wynosić 30×40 lub 40×50. Tylko tych rozmiarów fotografje będą przesłane na Wystawę Poznańską.

Do Łodzi należy nadesłać wszystkie fotografje nawet mniejszych rozmiarów, nawet bez szkła i bez ram, tylko na białym kartonie. Fotografje te, o ile zostaną przeznaczone na Wystawę w Poznaniu, zostaną powiększone i oprawione na koszt szkoły. Napisy na fotografjach umieszczać należy na odwrotnej stronie.

5. Wszystkie Dyrekcje szkół winny nadesłać do dnia 1 grudnia b. r. dokładne sprawozdania z prac wychowawczych w roku szkolnym 1927/28, według załączonego wykazu (dział wychowawczy), a nadto szczegółowe sprawozdania w sprawie bibljotek i czytelnictwa według załączonego wykazu, co do punktu 2, 3 i 5.

6. Wszystkie Dyrekcje szkół nadeślą do 1 grudnia b. r. wykaz pracowni, znajdujących się w danej szkole, z podaniem liczby stołów, miejsc, fotografjami urządzeń i lekcyj (pracownie fizyko-chemiczne, fizyczne, chemiczne, przyrodnicze, geograficzne, sale rysunkowe i t. p.).

7. Kuratorjum załącza wzór do przygotowania eksponatów z propedeutyki filozofji. Spis eksponatów z tej grupy należy dodatkowo nadesłać natychmiast w 3 egzemplarzach do Kuratorjum.

Wszystkie szkoły winny do 1 grudnia b. r. nadesłać dwa komplety najlepszych prac z rysunków za rok 1927/8 z klas od I—VIII i jeden komplet prac z robót. Nadto należy nadesłać najwybitniejsze prace poza kompletem. W kompletach chodzi przedewszystkiem o wykazanie metody pracy.

9. Kuratorjum zwraca uwagę, że w najbliższym „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa W. R. i O. P." podany będzie okólnik w sprawie organizowania wycieczek na Wystawę Poznańską. Do okólnika tego należy się ściśle zastosować, a nadto już dziś rozpocząć prace nad przygotowaniami, dotyczącemi tak treści Wystawy, jak i strony materjalnej wycieczki. Za najstosowniejszą rzecz uważa Kuratorjum założenie Kasy uczniowskiej, w którejby uczniowie składali pieniądze, przeznaczone na wycieczkę na wystawę.

10. Polecenia te winni P. P. Dyrektorzy wykonać ściśle i w przepisanym terminie pod osobistą odpowiedzialnością. P. P. Dyrektorzy powinni wyjaśnić nauczycielstwu i zarządom szkół znaczenie państwowe Krajowej Wystawy w Poznaniu i nie szczędzić trudu i kosztów, by wypadła ona jak najświetniej i jak najgodniej reprezentowała przed światem nasz dorobek kulturalny.

Kurator Okręgu Szkolnego

(—) Dr. A. Ryniewicz.

DZIAŁ SZKOLNICTWA OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO NA WYSTAWIE POZNAŃSKIEJ.

I. Bibljoteki i czytelnictwo.

1. Statystyka bibljotek szkolnych w 1) seminarjach, 2) szkołach powszechnych i 3) średnich z podziałem na szkoły prywatne i państwowe, męskie i żeńskie. Nadto podział na bibljoteki uczniowskie i nauczycielskie.
2. Fotografje sal bibljotecznych, czytelni, specjalnych, dobrze obmyślonych półek, szaf, szafek.
3. Wzory pudełek na kartki katalogowe, kart katalogowych, ksiąg inwentarzowych, kart osobowych uczniów, kart wypożyczeń dzieł.

4. Urządzenie i prowadzenie bibljotek zgodne z okólnikiem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie bibljotek dla młodzieży szkół powszechnych z dnia 23 kwietnia 1925, L. 262/I (Dz. Urz. Nr. 11 z dnia 1 lipca 1925 r., poz. 103) i wszelkie udoskonalenia wskazanych tam wzorów i sposobów
5. Sposoby kierowania lekturą młodzieży i jej kontrolowania.

II. Propedeutyka filozofji.

1. Podręczniki dozwolone.
2. Książki, które mogą stanowić lekturę uzupełniającą (np. Ajdukiewicza „Główne kierunki filozofji", Jerusalema „Wstęp do filozofji" i t. p.)
3. Atlasy i tablice do nauczania psychologji.
4. Przyrządy do demonstracyj i ćwiczeń z psychologji i psychotechniki i urządzenie pracowni psychologicznej szkolnej:
   a) wykonane przez uczniów,
   b) nauczycieli,
   c) wyroby firm polskich.
5. Kółka Filozoficzne (program pracy i jej wyniki).
6. Zeszyty uczniów (sprawozdania z ćwiczeń psychologicznych, zadania z logiki, sprawozdania z lektury filozoficznej).

III. Dział wychowawczy obejmuje:

1. Samorząd szkolny:
   a) ustawy, b) sprawozdania, (fotografje).
2. Kółka etyczne, społeczne i rozrywkowe.
3. Samopomoc szkolna:
   a) ustawy ,sprawozdania.
4. Sklepy szkolne:
   a) organizacja, b) sprawozdania roczne (obroty, fotografje).
5. Księgarnia — wypożyczalnia podręczników:
   a) organizacja (liczba wypożyczonych książek), fotografje.
6. Kasy oszczędności (liczba wkładów. wymienić instytucje, w których pieniądze zostały złożone).
7. Pisemka uczniowskie.
8. Kronika szkoły (Księga pamiątkowa).
9. Obchody, uroczystości.
   I. Zwyczaje szkolne:
      a) dni pracy, b) uroczystości gwiazdkowe. Wigilja dla nauczycieli.
   II. Estetyka szkoły:
      a) ozdabianie klas, b) zużytkowanie najlepszych prac rysunkowych uczniów do ozdobienia korytarzy i klatki schodowej (fotografje).
10. Teatr szkolny (fotografje):
    a) sztuki wystawiane w szkole,
    b) czy szkoła na wycieczce w Poznaniu mogłaby dać przedstawienie,
    c) chór, orkiestry (rodzaj).
11. Wycieczki szkolne:
    a) organizacja,

b) mapy z oznaczeniem miejscowości, dokąd skierowane były wycieczki szkolne — ilość — fotografje.

12. Praca społeczna pozaszkolna (Czerwony Krzyż, Komitet Młodzieży, Pomocy Dzieciom Bezdomnym i inne) — fotografje.
13. Świetlice — fotografje.
14. Bursy i internaty:
    organizacja życia w internatach — regulaminy — filmy, fotografje.
15. Regulamin szkolny.
16. Koła Opieki Rodzicielskiej — współpraca domu ze szkołą:
    a) pomoc moralna i materjalna uczniom,
    b) kolonje letnie — organizacja — fotografje.

153

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 15 listopada 1928 r. Nr. II. 5054/28

do P. P. Inspektorów Szkolnych oraz Dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i ochroniarek w Okręgu

w sprawie instrukcyj, dotyczących materjałów z działu humanistyki na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu.

Kuratorjum podaje do wiadomości dalszy ciąg instrukcyj, dotyczących materjałów z działu humanistyki na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu, a omiawianych na Zjeździe delegatów Kuratorjów Okręgów Szkolnych w Warszawie w dniach 6 i 7 listopada r. b.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Dr. A. Ryniewicz.

UDZIAŁ SZKOLNICTWA OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W WYSTAWIE POZNAŃSKIEJ.

I. Religja w szkołach powszechnych, średnich i seminarjach.

1) Statystyka młodzieży szkolnej według wyznań:
2) **Statystyka szkół dla dzieci jednego wyznania:**
   a) **utrzymywanych przez duchowieństwo;**
   b) **„ „ gminy wyznaniowe;**
   c) **„ „ jednostki, grupy jednostek, stowarzyszenia;**
   należy przytem uwzględnić te szkoły, utrzymywane przez duchowieństwo i gminy wyznaniowe, do których uczęszcza niewielka liczba dzieci innego wyznania.
3) Programy nauki religji różnych wyznań.
4) Podręczniki.
5) **Pomoce szkolne do nauczania religji:**
   a) zwykłe;
   b) **oryginalne pomysły nauczycieli w tej dziedzinie.**
6) **Lektura religijna młodzieży.**
7) **Śpiew religijny młodzieży szkolnej (gregorjański, polifoniczny). Statystyka wyszkolonych chórów.**

8) **Prace młodzieży szkolnej z zakresu religji (wypracowania, rysunki, fotografje).**
9) **Życie religijne młodzieży (nabożeństwa, rekolekcje).**
10) **Stowarzyszenia religijne. Statystyka.**
11) **Pielgrzymki, uroczystości i obchody religijne.**
12) **Kaplica szkolna (oddzielna czy w sali, przeznaczonej do innego użytku).**
13) **Statystyka burs wyznaniowych:**
    a) **utrzymywanych przez duchowieństwo;**
    b) **„ „ gminy wyznaniowe;**
    c) **„ „ jednostki, grupy, stowarzyszenia.**

Lokale własne i wynajęte. Regulaminy, przebieg dnia, obrazy z życia (fotografje).

Kuratorja zechcą zebrać materjał z działu zagadnień, wyróżnionych przez podkreślenie.

II. Języki nauczania w szkolnictwie powszechnem, średniem i seminarjach poza językiem polskim.

1) Statystyka szkół z niepolskim językiem nauczania i utrakwistycznych. Statystyka szkół według języka nauczania: państwowych i prywatnych; męskich, żeńskich, koedukacyjnych.
2) Programy, zatwierdzone przez Ministerstwo. **Programy, zatwierdzone przez Kuratorja.**
3) Spis podręczników z podziałem na klasy. **Podręczniki najczęściej używane w różnych okręgach (z podziałem na klasy).**
4) Pomoce szkolne:
    a) **wykonane przez uczniów i nauczycieli;**
    b) **wyrobu fabrycznego.**
5) **Prace młodzieży (zeszyty — nieliczne ciekawsze okazy — ilustracje utworów i t. p.). Kółka młodzieży, ich programy, prace. Czasopisma uczniowskie.**
6) **Przedstawienia szkolne, obchody, uroczystości (afisze, fotografje, programy).**

Kuratorja zechcą przygotować materjał w zakresie zagadnień, wyróżnionych przez podkreślenie.

154

SPROSTOWANIE

Na zasadzie okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 12.X. 1928 roku Nr. D. III. 3171/1 oraz okólnika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 25.X. 1928 r. Nr. OR. 12500/28 Kuratorjum prostuje brzmienie tutejszego okólnika z dnia 17.IX. 1928 r. Nr. O. 3325/28, ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym K. O. S. Ł. Nr. 10 z 1928 roku, poz. 134, w ten sposób, że w wierszu 33 od góry skreśla wyraz „(wojskowego)."

155

KONKURSY.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego ogłasza niniejszem konkursy na posady kierowników niżej wyszczególnionych publicznych szkół powszechnych:

L. p.	Miejscowość	Gmina	Stopień organizacyjny szkoły	Mieszkanie dla kierownika	Ziemia
	Pow. Brzeziński (Inspektorat Szkolny w Brzezinach)				
1	Osiny	Dmosin	3 kl.	—	—
	Pow. Łódzki (Inspektorat Szkolny w Łodzi, ul. Południowa Nr. 4)				
2	Józefów	Brójce	2 kl.	2 pok. i k.	—
	Pow. Sieradzki (Inspektorat Szkolny w Sieradzu)				
3	Chojne	Bogumiłów	5 kl.	2 pok. i k.	4 morgi

Kandydaci na powyższe posady winni odpowiadać warunkom ust. 1 art. 12 względnie ust. 3 art. 147 ustawy z dnia 1 lipca 1926 roku o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. U. R. R. Nr. 47, poz 462). Należycie udokumentowane podania, skierowane do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego w Łodzi, wnosić należy w drodze służbowej w terminie do dnia 15 stycznia 1929 r. do Inspektora Szkolnego tego powiatu, w którym znajduje się posada, objęta konkursem.

156

RUCH SŁUŻBOWY.

Szkolnictwo powszechne.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego Łódzkiego zamianował p. o. kierownika 7-kl. publ. szkoły powszechnej w Rudnikach, **Michała Wacława Seczkowskiego**, kierownikiem 7-kl. publ. szkoły powsz. w Rudnikach, pow. wieluńskiego, z dn. 1 września 1928 r.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego Łódzkiego zamianował w drodze konkursu z dniem 1 lutego 1929 roku:

1) naucz. publ. szkoły powsz. w Trząsie, pow. piotrkowskiego, **Adama Hauzera**, kierownikiem 2-kl. publ. szkoły powsz. w Dubidzach, pow. radomskowskiego,

2) naucz. publ. szkoły powsz. w Koniecpolu (mieście), **Stefana Kułakowskiego**, kierownikiem 2-kl. publ. szkoły powsz. w Koniecpolu Starym, pow. radomskowskiego,

3) naucz. publ. szkoły powsz. w Gidlach, pow. radomskowskiego, **Antoniego Starowskiego**, kierownikiem 7-kl. publ. szkoły powszechnej w Pławnie, pow. radomskowskiego,

4) p. o. kierownika publ. szkoły powsz. w Izabelowie, **Piotra Rychlika**, kierownikiem 5-kl. publ. szkoły powsz. w Izabelowie, pow. sieradzkiego,

5) naucz. i p. o. kierownika 2-kl. publ. szkoły powszechnej w Marcewie, pow. słupeckiego, **Władysława Górnego**, kierownikiem 2-kl. publ. szkoły powszechnej w Kozarzewku, pow. słupeckiego.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego Łódzkiego przeniósł z dniem 16 października 1928 roku na skutek prośby:

w Łodzi:

1) naucz. publ. szkoły powszechnej Nr. 3, **Marję Drewnicką**, do publ. szkoły powszechnej Nr. 4,

2) naucz. publ. szkoły powszechnej Nr. 3, **Stanisławę Kędzierską**, do publ. szkoły powszechnej Nr. 8,

3) naucz. publ. szkoły powszechnej Nr. 34, **Tadeusza Kmiecia**, do publ. szkoły powszechnej Nr. 162,

4) naucz. publ. szkoły powszechnej Nr. 42, **Teofila Babija**, do publ szkoły powsz. Nr. 97 (dla głuchoniemych),

5) naucz. publ. szkoły powszechnej Nr. 66, **Emilję Domkówne**, do publ. szkoły powszechnej Nr. 3,

6) naucz. publ. szkoły powszechnej Nr. 135, **Sarę Zywową**, do publicznej szkoły powszechnej Nr. 146,

7) naucz. publicznej szkoły powszechnej Nr. 159, **Frajdę Hindę Szepską**, do publ. szkoły powszechnej Nr. 125,

w powiecie łódzkim:

8) naucz. publ. szkoły powszechnej Nr. 7 w Zgierzu, **Władysławę Wysocką**, do publ. szkoły powszechnej Nr. 5 w Zgierzu,

w powiecie słupeckim:

9) naucz. publ. szkoły powszechnej w Wilczynie, **Władysława Dybka**, do publ. szkoły powszechnej w Dębowcu,

w powiecie wieluńskim:

10) naucz. publ. szkoły powszechnej w Raduszczycach, **Janusza Ziemeckiego**, do publ. szkoły powszechnej w Mokrem,

w granicach Okręgu:

11) naucz. publ. szkoły powszechnej w Tuszynie, pow. łódzkiego, **Marję z Andruszków Czerwińską**, do publ. szkoły powszechnej Nr. 2 w Łasku, pow. łaskiego.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego Łódzkiego przeniósł z dniem 1 listopada 1928 r. na skutek prośby:

w Łodzi:

1) naucz. publ. szkoły powsz. Nr. 12, **Marjana Mądalskiego**, do publicznej szkoły powszechnej Nr. 66,

2) naucz. publ. szkoły powszechnej Nr. 18, **Janinę Zacharjasiewiczównę**, do publ. szkoły powszechnej Nr 3,

3) naucz. publ. szkoły powszechnej Nr. 101, **Cecylję z Michlewskich Kaczmarkową**, do publ. szkoły powszechnej Nr. 3,

w powiecie brzezińskim:

4) naucz. publ. szkoły powszechnej Nr. 4 w Tomaszowie Mazowieckim, **Marję Kosmanową**, do publ. szkoły powsz. Nr. 15 w Tomaszowie Mazowieckim,

5) naucz. publ. szkoły powszechnej Nr. 7 w Tomaszowie Mazowieckim, **Helenę Głowiankę**, do publ. szkoły powsz. Nr. 15 w Tomaszowie Mazowieckim,

6) naucz. publ. szkoły powszechnej Nr. 7 w Tomaszowie Mazowieckim, **Janinę Kucharską**, do publ. szkoły powsz. Nr. 15 w Tomaszowie Mazowieckim,

w powiecie kaliskim:

7) kierownika 5-kl. publ. szkoły powsz. w Tłokini, **Romana Zarębskiego**, na stanowisko nauczyciela do publ. szkoły powsz. kolejowej w Kaliszu,

w powiecie łęczyckim:

8) naucz. publ. szkoły powsz. w Grabowie **Apolonję Sypniewską**, do publ. szkoły powsz. Nr. 4. w Ozorkowie,

w powiecie piotrkowskim:

9) naucz. publ. szkoły powsz. w Bujnach-Gąskach **Janinę Kaczmarską**, do publ. szkoły powsz. w Krzyżanowie,

10) naucz. publ. szkoły powsz. w Krzyżanowie, **Helenę Leszczyńską,** do publ. szkoły powszechnej w Bujnach-Gąskach,

11) naucz. publ. szkoły powsz. w Podjeziorze, **Józefa Dolota**, do publ. szkoły powszechnej w Włodzimierzu,

w powiecie radomskowskim:

12) naucz. publ. szkoły powsz. im. St. Jachowicza w Radomsku, **Zofję Galewską,** do publ. szkoły powszechnej w Gomunicach,

13) naucz. publ. szkoły powsz. w Wiewiórowie, **Wacława Kruszyńskiego,** do publ. szkoły powsz. im. St. Jachowicza w Radomsku.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego Łódzkiego przeniósł z dniem 15 listopada 1928 r. na skutek prośby naucz. publ. szkoły powsz św. Kazimierza w Piotrkowie **Franciszka Sawickiego,** do publ. szkoły powsz. im. Tad. Kościuszki w Piotrkowie,

---

Pan Kurator Okręgu Szkolnego Łódzkiego przeniósł z dniem 16 listopada 1928 r. na skutek prośby:

w powiecie brzezińskim:

1) naucz. publ. szkoły powsz. w Skoszewach, **Józefa Zabłockiego,** do publ. szkoły powszechnej w Warszewicach.

2) naucz. publ. szkoły powszechnej w Warszewicach, **Zofję Zabłocką,** do publ. szkoły powsz. w Skoszewach,

w powiecie piotrkowskim:

3) naucz. publ. szkoły powsz. im. A. Mickiewicza w Piotrkowie, **Aleksandrę Szklarską,** do publ. szkoły powsz. im. Em. Plater w Piotrkowie,

4) naucz. publ. szkoły powsz. im. Król. Jadwigi w Piotrkowie, **Ignacego Knapa,** do publ. szkoły powsz. im. Tad. Kościuszki w Piotrkowie,

5) naucz. publ. szkoły powsz. ewangelickiej w Piotrkowie, **Katarzynę Malliównę,** do publ. szkoły powsz. im. Em. Plater w Piotrkowie,

6) naucz. publ. szkoły powsz. w Kisielach, **Annę Ablewiczową,** do publicznej szkoły powszechnej w Podjezierzu.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego Łódzkiego przeniósł z urzędu z dniem 16 października 1928 roku z powodu zmiany organizacji szkół:

w Łodzi:

1) naucz. publ. szkoły powsz. Nr. 1, **Tadeusza Kłopotowskiego,** do publ. szkoły powszechnej Nr. 46,

2) naucz. publ. szkoły powszechnej Nr. 7, **Józefa Kacera**, do publicznej szkoły powszechnej Nr. 2,

w powiecie słupeckim:

3) naucz. publ. szkoły powsz. w Dziedzicach, **Stefana Manuszaka,** do publ. szkoły powsz. w Ciążeniu,

w powiecie tureckim:

4) naucz. publ. szkoły powsz. w Łęgu-Balińskim, **Józefę Paczkowską,** do publ. szkoły powsz. w Józefowie.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego Łódzkiego przeniósł z urzędu z dniem 1 listopada 1928 r. z powodu zmiany organizacji szkół:

w Łodzi:

1) naucz. publ. szkoły powszechnej Nr. 2, **Oskara Albrechta,** do publicznej szkoły powszechnej Nr. 120,

2) naucz. publ. szkoły powszechnej Nr. 19, **Janinę Ławrowską,** do publicznej szkoły powszechnej Nr. 3.

3) naucz. publ. szkoły powszechnej Nr. 64, **Henryka Adamskiego,** do publicznej szkoły powszechnej Nr. 2.

4) naucz. publ. szkoły powszechnej Nr. 160, **Rachelę Wanerową,** do publicznej szkoły powszechnej Nr. 122,

w powiecie wieluńskim:

5) naucz. publ. szkoły powszechnej w Zbenku, **Joannę Panderównę,** do publ. szkoły powsz. w Mokrsku.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego Łódzkiego przeniósł z dniem 16 listopada 1928 r. z urzędu z powodu zmiany organizacji szkoły naucz. publ. szkoły powsz. w Młynach, pow. wieluńskiego, **Czesława Szydłowskiego,** do publ. szkoły powszechnej w Rudnikach, pow. wieluńskiego.

Uchylono przeniesienia następujących nauczycieli (lek): 1) **Sary Wajskopfówny** (Dz. Urz. K. O. S. Ł. Nr. 9/28 str. 170), 2) **Henryka Adamskiego** (Dz. Urz. K. O. S. Ł. Nr. 10/28, str. 186), 3) **Oskara Albrechta** (Dz. Urz. K. O. S. Ł. Nr. 10/28, str. 186).

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

157

PROTOKÓŁ

z posiedzenia sądu konkursowego w sprawie przyznania nagród za utwory dramatyczne, napisane przez uczniów i uczenice szkół średnich ogólnokształcących w Łodzi celem uczczenia dziesięciolecia odzyskania niepodległości Polski.

Na konkurs, urządzony z inicjatywy Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego w pięciu szkołach żeńskich i pięciu męskich, nadesłano utwory: z państwowego gimnazjum żeńskiego im. E. Szczanieckiej, gimnazjum H. Miklaszewskiej, gimnazjum Z. Pętkowskiej i W. Macińskiej, gimnazjum J. Pryssewiczówny, gimnazjum C. Waszczyńskiej, państwowego gimnazjum im. M. Kopernika (2), gimnazjum miejskiego im. J. Piłsudskiego, gimnazjum A. Zimowskiego i gimnazjum Zgromadzenia Kupców.

Sąd konkursowy w osobach naczelnika Wydziału Szkół Średnich, Tadeusza Czapczyńskiego, dyrektora Teatrów Miejskich, Bolesława Gorczyńskiego, nauczycieli: Piotra Gorczykowskiego, Zygmunta Hajkowskiego i Jana Sęczkowskiego po odbyciu posiedzeń w dniach 11, 13 i 18 października uznał za najlepsze następujące utwory:

1. Godło „Bez grobów i innych efektów przetrawionego romantyzmu".
2. Godło „Razem".
3. Godło „Arfon".

Po otwarciu kopert okazało się, że autorem pierwszego utworu p. t. „Trzeba nam wiary" jest uczeń VIII kl. państwowego gimnazjum im. M. Kopernika, Tadeusz Wawrzynkowski, drugiego p. t. „W dziesięciolecie odzyskania Niepodległości", uczenice klas VI—VIII gimnazjum H. Miklaszewskiej (praca zbiorowa), trzeciego p. t. „Ku przyszłości", uczeń VIII kl. gimnazjum Zgromadzenia Kupców (wydz. handlowy), Światopełk Karpiński.

Utwory te uznano za odpowiednie do odegrania podczas uczniowskich uroczystości ku uczczeniu dziesięciolecia odzyskania niepodległości.

W związku z tem przyznano ofiarowane przez Radę Szkolną Okręgową następujące nagrody:

„Album malarstwa polskiego" uczniowi kl. VIII gimnazjum im. M. Kopernika, Tadeuszowi Wawrzynkowskiemu.

6 zeszytów „Malarstwa polskiego i obcego" uczenicom klas VI—VIII gimnazjum żeńsk. H. Miklaszewskiej.

„Album sztuki polskiej" uczniowi kl. VIII gimnazjum Zgromadzenia Kupców, Światopełkowi Karpińskiemu.

W Łodzi, dnia 18 października 1928 roku.

(—) *P. Gorczykowski* (—) *B. Gorczyński* (—) *Z. Hajkowski*
(—) *J. Sęczkowski* (—) *T. Czapczyński.*

158
NADESŁANE WYDAWNICTWA.

Księgarnia Ludwika Fiszera, Łódź-Katowice. Dr. Stefan Hińcza — Pierwszy Żołnierz Odrodzonej Polski (z 34 ilustracjami i 4 mapami). Cena 25 złotych.

Zakłady Wydawnicze M. Arcta, Sp. Akc. w Warszawie, ul. Nowy-Świat Nr. 35:

St. Szober i W. Nowicki. — Ćwiczenia językowe. Gramatyka, styl i pisownia w szkole powszechnej. Książka dla nauczyciela. Zeszyt I. Cena 3 zł.

J. Czystowski i M. Kowalewski. — Ćwiczenia samodzielne z fizyki. Przeznaczone dla szkół powszechnych i niższych klas szkół średnich. Zeszyt I. Cena 90 groszy.

Powieści historyczne **Józefa Ignacego Kraszewskiego:**
Boleszczyce — t. XI, XII.
Królewscy Synowie — t. XIII, XIV, XV.
Historja Prawdziwa o Petrku Właście — t. XVI, XVII.
Stach z Konar — t. XVIII, XIX, XX, XXI.

Książnica-Atlas, Lwów—Warszawa: Dr. med. Ludwik Kawałek. — Pierwsza pomoc w zatruciach gazami bojowemi. Cena 1 zł. 60 gr. „Wojna chemiczna to jeden z głównych czynników, którym nieprzyjaciel będzie się starał nas zwyciężyć, zgnębić i złamać naszą siłę moralną. Dlatego obowiązkiem każdego jest zaznajomić się ze sposobami obrony i ratownictwa" — mówi słusznie Dr. Kończacki w przedmowie do tego dziełka.

Główna Księgarnia Wojskowa. Warszawa, Nowy Świat Nr. 69: Kpt. Dr. Szydłowski i Kpt. Mierzejewski, instr. Centralnej Wojsk. Szkoły Gimnastyki i Sportów w Poznaniu — Zabawy i gry ruchowe. Cena 1 zł. 50 gr. Autorzy wpadli na pomysł wydania małych gier i zabaw w formie lekcyj gimnastycznych. Gry te ułożone są według punktów schematu lekcyjnego, obowiązującego dziś w szkolnictwie i w wojsku, z uwzględnieniem stopniowania wysiłków tak, że każda następna lekcja jest złożona z gier trudniejszych, aniżeli poprzednia. Z tych względów podręcznik ten nadaje się w zupełności do rozpowszechniania wśród nauczycielstwa szkół wszelkich kategoryj, tembardziej, że może być dobrym doradcą przy układaniu lekcyj gimnastycznych z doborem odpowiednich gier ruchowych dla urozmaicenia lekcyj.

Z racji jubileuszu 25-lecia Towarzystwa kolonij wakacyjnych dla uczniów gimnazjalnych m. Krakowa wydana została pod redakcją D-ra L. Piotrowicza, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego, „Księga Pamiątkowa" (1927 r.). Zamówienia kierować należy pod adresem: Prof. Dr. L. Piotrowicz, Kraków, ul. Piotra Michałowskiego.

159

Spis książek, zakupionych oraz otrzymanych w darze przez Państwową Centralną Bibljotekę Pedagogiczną w czasie od dnia 1 marca 1928 roku:

1) Pascal E.: Repertorium der höheren Mathematik, 4 tomy. Nr. katalogu 5831—5834.
2) Regeln für deutsche Rechtschreibung. Nr. 5835.
3) Dynowska: Polska w zwyczaju i obyczaju.
4) Żeromski Stefan: Elegje i inne pisma literackie i społeczne. Nr. 5838.
5) Chwalewik E.: Zbiory polskie, archiwa, bibljoteki etc., 2 t. Nr. 5839—3840.
6) Zieliński Tadeusz: Hellenizm i Judaizm, 2 tomy. Nr. 5841—5842.
7) Szelągowski A.: Dzieje powszechne i cywilizacji, 4 tomy. Nr. 5843—5846.
8) Günther S.: Entdeckungsgeschichte u. Fortschritte d. wissenschaftlichen Geographie im 19. Jahrh. Nr. 5847.
9) Schneider W.: Kleine deutsche Stilkunde. Nr. 5848.
10) Richard C.: L'enseignement en France. Nr. 5849.
11) Zieliński T.: Z ojczystej niwy. Nr. 5850.
12) Tomczak R.: O naprawę szkolnictwa w Polsce. Nr. 5851.
13) Łomnicki: Tablice matematyczne czterocyfrowe. Nr. 5852.
14) Nowicki W.: O chorobach zakaźnych. Nr. 5853.
15) Lorec Z.: Akwarjum słodkowodne. Nr. 5854.
16) Namysłowski B. i S. Udziela: Podręcznik metodyczny do nauki botaniki. Nr. 5855.

17) Sadzewiczowa-Daszewska: Metodyka ćwiczeń praktycznych do pogadanek dla pierwszych klas szkoły powszechnej. Nr. 5856.
18) Łuczyński W.: Czy i jak można zapobiec chorobie serca. Nr. 5857.
19) Króliński J. K.: Wychowawstwo w szkole polskiej. Nr. 5858.
20) Rankowski i Błaszczyński: O prawach i obowiązkach nauczycieli. Nr. 5859.
21) Serre: Na ścieżaj! Nr. 5860.
22) Kudelka A.: Metodyczny kurs geograficzny dla kl. I szk. śr. Nr. 5861.
23) Jeleńska: Metodyka pierwszych lat nauczania. 2 egzempl. Nr. 5862—5863.
24) Wąsik W.: Interpunkcja polska. Nr. 5864.
25) Zieliński T.: Rozwój moralności w świecie staroż. Nr. 5865.
26) Jaworskie J. i M.: Co i w jaki sposób opowiadać dzieciom młodszym i starszym. Nr. 5866.
27) Kotkowski: O nikotynie i paleniu tytoniu. Nr. 5867.
28) Kwiatkowski: Uwagi o ustroju szkolnictwa ogólnokształcącego. Nr. 5868.
29) Humboldt A.: Auf dem Orinoko. Nr. 5869.
30) Wojciechowski K.: Uwagi wstępne do badań nad nowszą literaturą polską. Nr. 5870.
31) Boyé E.: U kolebki modernizmu. Nr. 5871.
32) Kołaczkowski: Twórczość Jana Kasprowicza. Nr. 5872.
33) Kjellén R.: Die Grossmächte der Gegenwart. Nr. 5873.
34) Platon: Uczta. Nr. 5874.
35) Platon: Fedon. Nr. 5875.
36) Brzeski T.: System pieniężny. Nr. 5876.
37) Wierzbowski T.: Vademecum. Wyd. II. Nr. 5877.
38) Osmolski W.: Rola sportu w wychowaniu fizycznem. Nr. 5878.
39) Szumański: Zasady kartografji. Nr. 5879.
40) Janik M.: Suljusz Słowacki. Nr. 5880.
41) Kudelski A.: Metodyczny kurs geogr. dla kl. II szkół średnich. Nr. 5881.
42) Trojanowski A.: Wyspiański. Nr. 5882.
43) Plate H.: Vollständiger Lehrgang zur Erlerung d. engl. Sprache. Nr. 5883.
44) Güntzberg: Dawid Hume i teorja umowy społecznej. Nr. 5884.
45) Misky L.: Rysunek głowy i figury ludzkiej. Nr. 5885.
46) Dobrzyńska-Rybicka: Nauka obywatelstwa na podstawie socjologji. Tom I. Nr. 5886.
47) Łubieński S.: Między Wschodem a Zachodem. Nr. 5887.
48) Mikulski A.: Wychowanie duchowe w szkole powszechnej. Nr. 5888.
49) Woroniecki J.: Około kultu mowy ojczystej. Nr. 5889.
50) Planecki J.: Reforma ustroju szkolnego. Nr. 5890.
51) Sokołowski: Ochrona przyrody w szkole. Nr. 5891.
52) Rudnicki J.: Rachunek różniczkowy i całkowy. Cz. II. Funkcje pochodne. Nr. 5892.
53) Weber H.: Podręcznik algebry wyższej. Nr. 5893.
54) Bohuszewiczówna Z.: Lekcje botaniki w 4-ej kl. szkoły średniej. Nr. 5894.
55) Höffding H.: Ethik. Nr. 5895.
56) Przychocki G.: Plantus. Nr. 5896.
58) Bobrzyński M.: Studja i szkice historyczne, 2 tomy. Nr. 5898—5899.
57) Green H.: Psychoanaliza w szkole. Nr. 5897.
59) Lisicki S.: Nauka Platona o prabycie duszy. Nr. 5900.
60) Hartleb M.: Nagrobek Urszulki. Nr. 5901.
61) Sinko T.: Wyspiański i Krasiński. Nr. 5902.
62) Sinko T.: Rapsody historyczne S. Wyspiańskiego. Nr. 5903.
63) Sinko T.: Podróżnicy polscy w Grecji i Troi. Nr. 5904.
64) Mokrzyński J.: Zarys organizacji pracy. Nr. 5905.
65) Bovet P.: Instynkt walki. Nr. 5906.
66) Wojciechowski K.: Przewrót w umysłowości i w literaturze polskiej po roku 1863. Nr. 5907
67) Wachholz L.: O zaburzeniach umysłowych. Nr. 5908.
68) Matkowski Z.: Studja literackie. Nr. 5909.
69) Chamisso: Peter Schlemils Wundersame Geschichte. Nr. 5910.
70) Malinowski: Dziedziczność i zmienność. Nr. 5911.
71) Schneider W.: Meister des Stils über Sprach- und Stillehre. Nr. 5912.
72) Dyboski R.: William Shakespeare. Nr. 5913.
73) Hoene-Wroński: Prolegomena do mesjanizmu. Tom III. Nr. 5914.
74) Zieliński T.: Piękna Helena. Nr. 5915.
75) Gawroński A.: Szkice językoznawcze. Nr. 5916.
76) Omaggio del Accademia polacca... Nr. 5917.

77) Szpotański S.: Maurycy Mochnacki. Nr. 5918.
78) Kolbuszewski S.: Wizja Wyspiańskiego. Nr. 5919.
79) Libański E.: Walka o szczyt świata Mount-Ewcrest. Nr. 5920.
80) Rudnicki J.: Rachunek różniczkowy i całkowy. Cz. I. Liczby niewymierne, ciągi i szeregi. Nr. 5921.
81) Piolun-Noyszewski: Stefan Żeromski. Nr. 5922.
82) Malinowski B.: Wierzenia pierwotne i formy ustroju pierwotnego. Nr. 5923.
83) Lietzman W.: Funktion u. graphische Darstellung. Nr. 5924.
84) Love A.: Theoretische Mechanik. Nr. 5925.
85) Horst v. Sanden: Mathematisches Praktikum. I T. Nr. 5926.
86) Branford Bencham: Betrachtungen über mathematische Erziehung biş zur Universität. Nr. 5927.
87) Hoffmann-Krayer E.: Geschichte d. deutschen Stils Nr. 5928.
88) Bystroń S.: Słowiańskie obrzędy rodzinne. Nr. 5929.
89) Bystroń S.: Zwyczaje żniwiarskie w Polsce. Nr. 5930.
90) Biese A.: Wie unterrichtet man deutsch? Nr. 5931.
91) Simmel G.: Die Probleme d. Geschichtsphilosophie. Nr. 5932.
92) Kretschmer K.: Anleitung zum Kartenzeichnen. Nr. 5933.
93) Rozwadowski J.: Emigracja polska we Francji. Nr. 5934.
94) Ahrens W.: Mathematische Unterhaltungen und Spiele, 2 tomy. Nr. 5935—5936.
95) Łoś J.: Pisownia polska w przeszłości i obecnie. Nr. 5937.
96) Kosiński W. Ks.: Zwyczaje towarzyskie w dawnej Polsce. Nr. 5938.
97) Schiller R.: Lehrbuch der Buchhaltung f. höhere Handelslehranstalten. III T. Nr. 5939.
98) Zaborski B.: O kształtach wsi w Polsce i ich rozmieszczeniu. Nr. 5940.
99) Dobrzyńska-Rybicka: System etyczny H. Kołłątaja. Nr. 5941.
100) Straszewicz Z.: Nauka o ruchu. Nr. 5942.
101) Galiński A.: Młoda Polska. 5943.
102) Bajunga K.: Der deutsche Sprachunterricht. Nr. 5944.
103) Smalian K.: Methodik d. biologischen Unterrichts. I. T. Nr. 5945.
104) Wertheimer M.: Drei Abhandlungen zur Gestalttheorie. Nr. 5946.
105) Kwiatkowski E.: Postęp gospodarczy Polski. Nr. 5947.
106) Pracownie szkolne. Nr. 5948.
107) Hellmann J.: Ustrój szkolnictwa w Anglji. Nr. 5949.
108) Havenstein M.: Die Dichtung in der Schule. Nr. 5950.
109) Suchodolski B.: Reforma szkolnictwa średniego w Niemczech. Nr. 5951.
110) Sierpiński W.: Funkcje przedstawialne analityczne. Nr. 5952.
111) Gędzikiewicz W.: Higjena książki. Nr. 5953.
112) Paszkudzki A.: Konstytucja Rzp. Polskiej: Komentrz. Nr. 5954.
113) Dittrich O.: Die Grenzen der Geschichte. Nr. 5955.
114) Lilientalowa R.: Dziecko żydowskie. Nr. 5956.
115) Fedorowicz Z.: Zwierzęta ssące. Nr. 5957.
116) Filologja klasyczna. Wskazówki metodyczne do programu gimn. państwowego. Nr. 5958.
117) Dąbrowski P.: Punktowanie jako metodą badania zmęczenia umysłowego. Nr. 5959.
118) Czernicki S.: Kaszebski Spiewe. Nr. 5960.
119) Arbeitsunterricht im Deutschen. Nr. 5961.
120) Scholze A.: Der Deutschunterricht in der Arbeitsschule. Nr. 5962.
121) Meyer T.: Das Stilgesetz der Poesie. Nr. 5963.
122) Bajunga K.: Deutsche Sprachlehre. Nr. 5964.
123) Luserke M.: Die Grundlage u. deutscher Sprachbildung. Nr. 5965.
124) Müller-Freienfels R.: Psychologie d. Kunst. 2 tomy. Nr. 5966—5967.
125) Brückner A.: Słownik etymologiczny języka polskiego. Nr. 5968.
126) Estève R.: Cours d'algèbre. Nr. 5969.
127) Przepisy o studjach i egzaminach dla naucz. szkół średnich. Nr. 5970.
128) Poliński: Nauka stenografji. Nr. 5971.
129) Seignobos: Historja cywilizacji. Nr. 5972.
130) Kohlrausch F.: Lehrbuch der praktischen Physik. Nr. 5973.
131) Saupe E.: Einführung in d neuere Psychologie. Nr. 5974.
132) Ermattinger E.: Das dichterische Kunstwerk. Nr. 5975.
133) Gauter u. Rudio F.: Die Elemente d. analytischen Geometrie. I. T. Nr. 5976.
134) Rudio F.: Die elemente d. analytischen Geometrie. II. Teil. Nr. 5977.
135) Friedrich W.: Aus der Werkstatt d. Deutschunterrichts. Nr. 5978.
136) Pawlikowski J. G.: Prawo ochrony przyrody. Nr. 5979.

137) Szajnocha K.: Dzieła. Szkice historyczne. 2 tomy. Nr. 5980—5981.
138) Szajnocha K.: Jadwiga i Jagiełło, 4 tomy. Nr. 5982—5985.
139) Szajnocha K., Dwa lata dziejów naszych, 3 tomy. Nr. 5986—5988.
140) Duhem P.: La théorie physique. Nr. 5989.
141) Hupert W.: Zajęcie Małopolski wschodniej. Nr. 5990.
142) Głąbiński S.: Ekonomja narodowa, 2 tomy. Nr. 5991—5992.
143) Galle H.: Wypisy polskie na kl. VI. Nr. 5993.
144) Hahn E.: Die Pädagogik d. Gegenwart in Selbstdarstellungen, 2 tomy. Nr. 5994—5995.
145) Henning H.: Die Aufmerksamkeit. Nr. 5996.
146) Szymkiewicz D.: Botanika. Nr. 5997.
147) Poradnik dla samouków Tom VII. Botanika. Nr. 5998.
148) Nowopolski S.: Zasady radjofonji. Nr. 5999.
149) Die Geographie als Wissenschaft und Lehrfach. Zehn geographische Abende im Zentralinstitut f. Erziehung und Unterricht. Nr. 6000.

160

KOMUNIKATY.

I. W sprawie pensjonatu w Domu Urzędników Skarbowych w Krynicy.

Kuratorjum podaje do wiadomości, że Zakład Fundacji Budowy Domów Zdrojowych dla Urzędników Skarbowych im. Prezesa Edwarda Bugny w Krynicy otworzył pensjonat dla urzędników. Pensjonat czynny jest przez cały rok.

Pierwszeństwo do uzyskania mieszkań posiadają czynni i emerytowani urzędnicy skarbowi i Dyrekcji Loterji Państwowej, jak również ich żony i dzieci. W razie braku reflektantów z pośród wymienionych kategoryj urzędników, mieszkania mogą być przydzielone urzędnikom innych dykasteryj.

Pokoje w pensjonacie są jedno, dwu lub trzyosobowe.

Stosownie do rodzaju pokoju, urządzenia i ilości osób koszt pomieszczenia wynosić będzie od osoby w miesiącach maju i wrześniu wraz ze światłem i usługą od 1 zł. 30 gr. do 2 zł. 30 gr., a w czerwcu, lipcu i sierpniu oraz w okresie zimowym od 2 do 3 zł.

Stołowanie się gości w pensjonacie jest obowiązkowe. Opłata dzienna za utrzymanie wynosiła w ubiegłym sezonie letnim 6 zł.

Mieszkania przydzielane będą najwyżej na przeciąg 5 tygodni.

Zgłoszenia kierować należy do p. Czesława Popiela, Kuratora Domu Urzędników Skarbowych we Lwowie, ul. Stryjska Nr. 24. Do każdej korespondencji należy dołączyć na odpowiedź zaadresowaną kopertę z nalepionym znaczkiem pocztowym.

II. W sprawie wydawnictwa p. t. „Ustawodawstwo szkolne w pierwszem dziesięcioleciu istnienia Odrodzonego Państwa Polskiego".

Celem uczczenia dziesięciolecia Odrodzonego Państwa Polskiego Rada Szkolna Okręgowa Łódzka wydała książkę, opracowaną przez p. Ferdynanda Śliwińskiego, wizytatora szkół, p. t. „Ustawodawstwo szkolne i organizacja polskich władz szkolnych oraz szkolnictwa wszystkich stopni w pierwszem dziesięcioleciu istnienia Odrodzonego Państwa Polskiego".

Jest to w naszej literaturze pedagogicznej pierwsze studjum, obejmujące w zarysie całokształt organizacji naszych władz szkolnych oraz ustroju wszystkich działów naszego szkolnictwa z uwzględnieniem podłoża historycznego i ujawniających się tendencyj rozwojowych.

Cena książki 5 złotych. Należność należy wpłacać na konto P. K. O. Nr. 65312, a zamówienia kierować pod adresem: Rada Szkolna Okręgowa Łódzka, Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 104, lokal Kuratorjum O. S. Ł.

Drukarnia Państwowa w Łodzi, Piotrkowska 85. 100328